Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXVI. Ч. 54. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 10-го БЕРЕЗНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK SATURDAY, MARCH 10, 1979 No. 54. VOL. LXXXVI.

ВІДЗНАЧАТИМУТЬ 10-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ГАРВАРДУ

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — На тлі відзначувань 10-річчя Україністики в Гарвардському університеті, прикрашеному імпозантною виставкою та симпозіюмом з приводу п'ятсотрічного ювілею української друкованої книги, тут відбудеться також Дев'ятий З'їзд ФКУ від 22-го до 25-го березня. Чотириденна програма починається у четвер 22-го березня спеціяльною сесією семінара українознавства, на якій проф. Дмитро Штогрин доповідатиме на тему: „Проблеми з історії української літературної бібліографії". У п'ятницю, о год. 4-ій в Гаррі Елкінс, залі бібліотеки Вайднера відбудеться Літературний Пополудень в пошану мецената українського Гарварду сл.п. Богдана Ю. Кравцеза. Вступне слово скаже гарвардський професор бібліографії — Віллям Г. Бонд. Уривки з творів Кравцева рецитуватиме докторантка Наталія Пилипюк. Д-р Р. Магочий виголосить доповідь на тему: „Національна бібліографія і національна свідомість Галичини дев'ятнадцятого століття". Відтак проф. Омелян Пріцак і його дружина та члени родини Кравцева гоститимуть присутніх на прийнятті в великій ротунді бібліотеки. Опісля у бібліотечній залі Гарвардського факультетського клюбу, о год. 7-ій вечора, при спільній вечері в пошану доброчинців ФКУ, доповідатиме проф. Томас Е. Бирд — „Подвиги Фонду Катедр Українознавства".

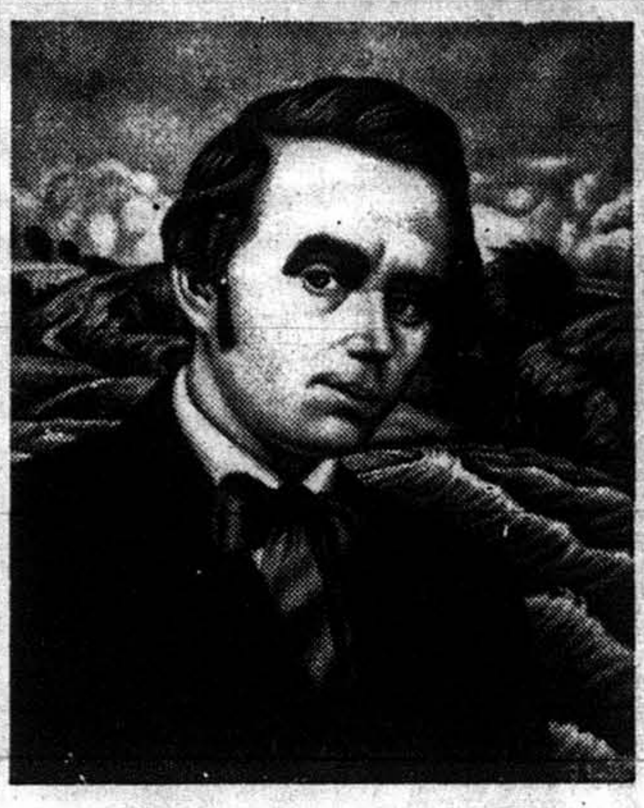
У суботу, о год. 10-ій ранку в залі ч. 334-335 Гарвардської правничої школи відбудуться Ділові наради ФКУ з такими точками програми: Звітні інформації Головної Екзекутиви ФКУ; дискусія над Звітами; доповідь мецената українського Гарварду ред. Михайла Бажанського — „Український бібліофілізм і українська філянтропія" (за спільним полуденком). О год. 2:30 по полудні, в Меморіяльній церкві Гарварду відправиться Молебень за здоров'я і многоліття доброчинців ФКУ, за дальший успіх зусиль ФКУ та праці дирекції, професорів, аспірантів і студентів Гарвардського Центру Українських Студій, відслужить о. архимандрит Віктор Поспішил і о. декан Петро Огірко, духовний опікун ФКУ. У цьому дні відбудеться також концерт церковної музики — хор „Діброва" з Гартфорду під управою інж. Олександра Пришляка, а відтак Панахиду за померлих членів ФКУ відправлять о. Франко Історчин, декан духовної семінарії св. Софії і о. протоієрей Мирон Пахолок.

О год. 4:30 буде спільний підвечірок в залі ч. 334 Гарвардської правничої школи й продовжування ділових нарад ФКУ з такою програмою: оцінка сучасного стану української громади; складення пляну дальшої кампанії ФКУ.

У неділю, 25 березня о год. 10-ій ранку, присутні візьмуть участь в Богослуженнях. О год. 1-ій по полудні відбудеться закінчення ділових нарад ФКУ: схвалення заклику до української людини. А відтак о год. 3-ій по полудні буде Літературна Вечірка для гостей і

(Закінчення на стор. 4)

В РОКОВИНИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
9-го березня 1814 — 10-го березня 1861

Тарас Шевченко — Портрет роботи І. Кейвана

КОБЗАРЕВІ

...Каратись, мучитись, страждати,
Не застогнати і на мить.
Із кріпаків піти в солдати
І в тому пеклі не згубить
Людської правди ні росини.
Все зберегти в душі святій
І через горе України
Усіх нездолених на бій
Покликати і научати
Як бідарю на пана йти...
О, чудодійна земле-мати,
Якого сина маєш ти!

До злиднів, карцеру, до скелі
Прикутим бути все життя,
І не оглухнути в пустелі,
І не сказати каяття!
О ні!
Крізь камінь правду чути,
І віще мовити світам,
Іще й бадьорити закутих...
Як не пишатись, люди, нам!

Любити, мріяти, творити,
Не збитись в темряві з путі
І з сонцем,
сонцем,
з сонцем жити,
Яке й не сходило тоді,
А тільки велетню видніло
З-за чорних мурів вікових
І думи, думи освітило...
Як не молитися на них!

Микола Нагнибіда

МОСКОВСЬКІ „ЕВРОКОМУНІСТИ"

Москва. — Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в Совєтському Союзі Крег Вітні інформує у числі газети з 28-го лютого ц.р. про поліційні заходи і ліквідацію агентами КҐБ московської групи „евро-комуністів", які видавали свій циклостелевий журнал, що його Вітні називає в англійській мові „Сирчес" та займалися іншою діяльністю.

Людина, яка сьогодні керує Совєтським Союзом, — пише Крег Вітні, — ніколи не любила „еврокомунізму", руху поширеного зокрема серед европейських комуністичних партій — Італії, Еспанії, Франції, які відкинули з своєї комуністичної ідеології совєтську форму соціялізму і диктатуру пролетаріяту.

Минулого літа всі ці проблеми широко дискутувались у Москві, зокрема на сторінках підпільного журналу „Сирчес". Двох з його редакторів називали себе навіть „еврокомуністами". Тепер совєтські поліційні чинники повели проти цієї групи широкозакроєні акції, зліквідували їхній архів й інші документи, перевели обшук в помешканнях замішаних до цього діла осіб і розпочали кримінальну справу проти видавців на підставі, що вони, мовляв, займалися „розповсюдженням неправдивих інформацій, які шкодили совєтському суспільству і державним інтересам".

Одним із „еврокомуністів" і співредакторів згаданого журналу виявилась 73-річна Раїса Борісовна Лерт, журналіст по професії, довголітній член Комуністичної партії. Інший „еврокомуніст" московського зразку це Пйотр М. Єгідес, професор філософії, який викладає естетику в Московському університеті. „Я тепер уважаю себе дисидентом, людиною яка думає інакше", — заявила Раїса Лерт в інтерв'ю. „Ми тут не маємо соціялізму, навіть іскорки його тут не має", — сказала вона у розмові з закордонними кореспондентами.

„Еврокомуністи" у Москві зуміли видати аж 5 чисел журналу, заки поліційні органи і агенти КҐБ змогли розкрити їхнє видавництво і розпочати судову справу. В одному з подвійних чисел, яке появилося за червень-липень 1978 р. надруковано уривки з книжки лідера еспанських комуністів Сантіяґо Каррільйо „Еврокомунізм і держава", в якій він критикував верховодів Совєтського Союзу за продовжування сталінських форм репресії, за непошанування прав людини, господарську відсталість тощо. Книжка Каррільйо була забороненою в СССР, її можна було отримати тільки нелегально.

Основною ідеєю журналу було вдержувати діялог з людьми, які турбувались

(Закінчення на стор. 4)

ПРЕЗИДЕНТИ КАРТЕР І САДАТ ПРОДОВЖУЮТЬ ПЕРЕГОВОРЮВАТИ

Президенти Картер і Садат у палаці Тагра на передмістю Каїру

Александрія. — У п'ятницю, 9-го березня, президент Джіммі Картер і єгипетський президент Анвар ель-Садат у місті Александрія продовжували обговорювати можливості зліквідування розбіжностей між становищем Єгипту та Ізраїля відносно остаточної версії мирового договору між цими двома країнами Близького Сходу. Переговори розпочалися день раніше в Каїрі, куди президент Картер прибув того ж дня з його дружиною Розалинн, державним секретарем Сайрусом Венсом, секретарем оборони Гарольдом Бровном та іншими членами його уряду. Вже раніше до Єгипту прилетіли д-р Збігнєв Бжезіньскі, спеціяльний дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки, та спеціяльний амбасадор для справ Близького Сходу, Альфред Атертон. У суботу, 10-го березня, президент Картер і ціла американська делегація має відлетіти до Єрусалиму на подібні переговори з ізраїльським прем'єром Менахемом Беґіном і членами його уряду.

Переговори президента Картера в Єгипті та Ізраїлі зосереджуються на нових пропозиціях ЗСА щодо розв'язки проблеми палестинських арабів, які живуть на окупованій Ізраїлем території на західньому березі ріки Йордан і біля міста Ґази, як теж на контроверсійному питанні: чи договір між Єгиптом та Ізраїлем має мати першенство над

(Закінчення на стор. 4)

В СЕНАТІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ДЕБАТИ НАД ФОРМОЮ ВІДНОСИН З ТАЙВАНОМ

Вашінґтон. — В Сенаті ЗСА продовжуються дебати над формою відносин з Китайською Національною Республікою на Тайвані, не зважаючи на те, що вже з 1-им березня ц. р. Вашінґтон встановив формальні дипломатичні зв'язки з Пекіном, замикаючи американську амбасаду в Тайпею.

Як відомо, в центрі уваги Сенату є законопроєкт уряду президента Джіммі Картера про встановлення приватного Американського Інституту в Тайвані, який мав би відати відносинами з цим островом на „неурядовому" рівні. Згідно зі законопроєктом Тайван мав би відкрити подібну установу в ЗСА.

Одначе в обидвох палатах Конґресу ЗСА є сильна опозиція до такої форми відносин, яка не виключає ґарантій безпеки Тайвану. Ряд сенаторів і конґресменів зголосили поправки до законопроєкту, шукаючи ключа, згідно з яким ЗСА ґарантували б безпеку Тайвану, не порушуючи домовлень з Пекіном. Ці законодавці побоюються, що комуністичний Китай може пробувати силою прилучити Тайван до материка, беручи до уваги заяви Денґ Шаопінґа та інших лідерів Китайської Народної Республіки.

У середу, 7-го березня, Сенат відкинув поправку республіканського сенатора Ґордона Гомфрі з Ню Гемпшір, згідно з якою Американський Інститут був би піднесений до статусу бюра зв'язків з Тайваном. Поправка перепала відношенням голосів 57 до 38, при чому за поправкою голосували 31 республіканець і 7 демократів. Деякі ліберальні республіканські сенатори, серед них сенатор Джейкоб Джевіц з Ню Йорку, голосували проти поправки, уважаючи, що така

(Закінчення на стор. 4)

„Правда" хвалиться успіхами фільму „Незнана війна"

Москва. — Совєтське аґентство ТАСС подає в „Правді" з 22-го лютого ц. р. про те, що в ЗСА пройшла „з великим успіхом" демонстрація телевізійного „багатосерійного документального фільму про Велику Вітчизняну війну", створеного совєтськими кінематографістами при співучасти американських діячів культури". Йдеться тут про т. зв. „кіноепопею подвигу совєтського народу" під заголовком „Незнана війна", ця серія двадцяти програм демонструвалася по суботам на 9-му телевізійному каналі.

ТАСС інформує, що, мовляв, десятки мільйонів американських глядачів переконалися про „рішальний вклад совєтської армії в розгромленні фашизму і звільнення народів Европи".

В інформації зокрема підкреслюється виступ совєтського вождя Л. Брежнєва, який начебто мав викликати „велике враження" серед американських слухачів. Генеральний секретар Брежнєв у своєму пропаґандивному виступі наголосив таке: „Пам'ятати про цю війну — це для нас заклик до пильности по відношенню замірів будь-яких нових підступів аґресивних сил"...

„Правда" також пише, що А. Гарріман, бувший амбасадор ЗСА в ОН заявив представникові ТАСС: „Совєтська армія здобула славну перемогу над темними силами нацизма". Союзники також унесли свій вклад у розгромлення фашизму".

Кінчається це повідомлення тим, що А. Гарріман мав заявити кореспондентові ТАСС, про те, що „Брежнєв і ввесь совєтський народ щиро віддані справі миру".

Філядельфія відзначила другу річницю ув'язнення Руденка

Філядельфія, Па. (Я. Т.). — Тут у неділю, 4-го березня ц. р., заходами Філядельфійського Комітету Оборони Мороза, відбулося відзначення другої річниці з дня ув'язнення Миколи Руденка. На програму тієї імпрези, як пройшла дуже успішно, склалися: Відкриття і слово голови ФКОМ-у п-і Уляни Мазуркевич, рецитація поезій Руденка у талановитому виконанні наймолодшої членки ФКОМ'у п-ни Зоряни Луцької; доповідь про Руденка д-ра Остапа Тарнавського; спогади недавньоприбулого з України дисидента Віктора Боровського про Руденка; висвітлення знімок Миколи Руденка та передача награної на тасьму телефонічної розмови з Руденком.

Д-р Тарнавський дав у своїй глибокозмістовній і знаменитій формою доповіді переконливий образ духовости Миколи Руденка, ідеаліста письменника і філософа, який шукав і знайшов Бога і, йдучи за своєю совістю, відкинув почесті і вигоди і свідомо узяв на себе важкий хрест... Прелеґент вказав між іншим на велику подібність між могутньою духовою переміною Миколи Руденка і такою ж духовою переміною Б. Паскаля, французького філософа XVII сторіччя та одного із найбільших мислителів усіх віків.

Віктор Боровський, колишній студент педагогічного інституту у Слов'янську, на протязі свого короткого життя, йому тепер 22 роки життя, був двічі, щоправда не довго, у „психушці". Після першого перебування у „психушці" він нав'язав контакт із дисидентами у Москві, а опісля з Українською Гельсінкською Групою у Києві. Боровський зустрічався із Руденком і він розповідав про нього як про людину незвичайної шляхетности, яка зреклася свого визначного становища, всяких привілеїв і пішла за голосом своєї совісти.

Тут варто згадати, що Віктор Боровський пише свої спомини, які вкоротці появляться друком.

Учасники імпрези мали нагоду підписати поштові листівки, що їх приготовив ФКОМ у справі Валентина Мороза та недавно ув'язненого філолога Василя Овсієнка. Ці листівки були адресовані до президента Картера, Бжезінського, двох пенсильванійських сенаторів та до Брежнєва.

Перед і після імпрези відбувалася виставка оригінальних документів Української Гельсінкської Групи. Членки ФКОМ-у не забули і про буфет, яким після імпрези гостили коло 250 осіб. Якщо взяти до уваги, що у тому дні відбувались чотири інші імпрези, то ця численна участь є доказом, що українська філядельфійська

(Закінчення на стор. 3)

ПРОФ. ЯР. РУДНИЦЬКИЙ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Токіо (ОУПС). — Після закінчення своїх академічних зайнять в Австралії, д-р Яр. Рудницький від'їхав 17 лютого ц. р. на кораблі „Канберра" до Папуа — Нової Ґвінеї, після чого відвідав Гонґ-Конґ, Японію, Макао й інші країни далекого Сходу. Довше він перебував на т. зв. Новій Території — Ковлюнґ у Гонґ-Конґу для нав'язання ближчих контактів із китайськими інтелектуальними колами. 27-го лютого він був гостем нового Китайського університету в Ша-Тіні, де перевів низку розмов із китайськими вченими та вписався в почесну книгу гостей. На пам'ять свого перебування він залишив для університетської бібліотеки свою працю про „Лінґвіцид", видану УТҐІ в Мюнхені у зв'язку з 100-річчям Емського указу.

У 1978-му році СССР значно збільшив кількість атомових випробувань

Женева/Стокгольм. — Минулого вівтірка, 6-го березня, представник шведської Ґаґфорс Обсерваторії поінформував Конференцію Об'єднаних Націй для справ роззброєння, що протягом 1978-го року Совєтський Союз значно збільшив кількість своїх атомових випробувань-вибухів, фактично перевів більше тих випробувань, ніж колинебудь за останніх 15 років.

Інґа Тґорссон, речник Ґаґфорс Обсерваторії, яка була першою установою, що розпочала, а відтак удосконалила способи перевірки в ділянці нуклеарних випробувань, повідомила членів Конференції, що Совєтський Союз продовж минулого року перевів 27 таких випробувань, Америка 10, Франція 6, комуністичний Китай 3, а Британія перевела 2 нуклеарні випробування.

Покликаючись на вищенаведену статистику, яка вказує, що в 1978-му році в загальному було 48 таких атомових вибухів, п-і Тґорссон закликала Конференцію ОН для справ роззброєння якнайшвидше прийняти остаточну версію міжнародного договору, який забороняв би такі нуклеарні випробування.

Андреотті поновно пробуватиме зформувати уряд Італії

Рим, Італія. — Президент Італії Сандро Пертіні поновно доручив діючому прем'єр-міністрові Джуліо Андреотті сформувати уряд, назначуючи йому до помочі на постах заступників колишнього президента Джузеппе Сараґата і Уґа Ля Мальфу.

Як відомо, раніші спроби Андреотті і Ля Мальфи оформити кабінет не увінчались успіхом з уваги на опозицію Християнсько-демократичної партії до участи комуністів в уряді Італії. Сараґат заявив, що він прийме найменування під умовою, що до уряду будуть прийняті члени незалежних лівих партій.

Дійшло до порозуміння щодо Европейської Валютної Системи

Париж. — У середу, 7-го березня, французький уряд повідомив, що таки вирішив включитися в Европейську Валютну Систему, яка має на меті запевнити, що вартість грошей 8-ох країн Західньої Европи не змінятиметься так часто і так драстично, як досі, що дуже перешкоджало торгівлі між тими державами та неґативно впливало на намагання встановити більш інтеґровану економічну систему в тій частині світу.

Франція довший час не хотіла включатися в діяльність Европейської Валютної Системи з уваги на непорозуміння із Західньою Німеччиною в справі допомоги для сільсько-господарського сектора, хоча президент Валері Жіскар д'Естен фактично був одним з авторів пляну цієї Валютної Системи.

Крім Західньої Німеччини і Франції, до цієї системи належать теж Бельгія, Голляндія, Люксембурґ, Данія, Італія та Ірляндія. Всі згадані країни, крім Італії, зобов'язалися не допустити, щоб вартість їхніх валют підвищувалася чи падала на більше ніж 2,5 відсотка. Натомість вартість італійської ліри зможе падати чи зростати на 6 відсотків у порівнянні до вартости валют 7-ох інших членів Европейської Валютної Системи.

Створення цієї системи може на дальшу мету причинитися до поширення торгівлі між ЗСА і країнами Західньої Европи, бо продавці чи покупці будуть певні, що ціни даних продуктів не змінятимуться з одного тижня на другий, як це часто досі траплялося.

Еміґрантів із СССР негайно треба допустити до ЗСА — закликає сен. Кеннеді

Вашінґтон. — У листі до генерального прокуратора ЗСА Ґріффіна Б. Белла, датованому 6-им березня ц. р., демократичний сенатор Едвард Кеннеді з Массачусетс закликав Департамент справедливости негайно дозволити біля 8,000 еміґрантам із Совєтського Союзу та інших комуністичних країн Східньої Европи, які тепер перебувають у переходових таборах в Італії, прибути до Америки.

Сен. Кеннеді у своєму листі вказував, що уряд ЗСА повинен це зробити „з гуманітарних причин", підкреслюючи, що Америка завжди була прибіжищем для еміґрантів з усіх країн світу і такою повинна залишитись.

Як вказують коментатори, велика більшість із 8,000 осіб, які находяться в таборах в Італії, — це жиди із Совєтського Союзу, які мають рідню, або приятелів в Америці.

В УССР продовжується комедія „братання"

Львів. — „Трудящим Львівської области. Навіки разом. 325-річчя возз'єднання України з Росією" — ці слова золотом вишиті на червоному прапорі, який вручила делеґація Ульяновської области своїм друзям по змаганню — трудівникам Львівської области під час підписання договору на трудове суперництво в 1979 році", — інформує київська „Радянська Україна". І в дальшому пише газета, — що цей „урочистий акт" влаштовано у Львівському філіялі музею В. І. Леніна. Прибулі передали теж землю „з батьківщини Володимира Леніна". У газеті рівнож написано, що на протязі п'ятьох років відбуваються „соцзмагання поміж Львівською і Ульяновською областями, які, мовляв, — собі взаємно допомагають. Львів'яни в доказ приязні подарували своїм ульяновським „друзям" кольоровий телевізор.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії), Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Полум'яне слово Шевченка

Тарас Шевченко прожив лише сорок сім років, з яких понад тридцять п'ять літ прожив у неволі, а біля дванадцять років жив на волі. Був кріпаком, а став Велетнем і рушієм української й вселюдської культури. Шевченко стає не лише велетнем в українській і світовій літературах, але він ще за свого життя став тим Шевченком, на якого українці дивилися не тільки як на геніяльного поета, а як на національного Пророка українського народу.

Його поезія стала могутнім і велетенським виявом національної свідомости. Полум'яне слово Шевченка пробудило душі українського народу, воно збудило відгук і співчуття та вказало на шлях здобування національної самостійности, на права українців у ,,своїй хаті''.

Немає сумніву, що в історії українського національного зрушення найбільшу й найсильнішу ролю відограло вогненне слово Шевченка, яке усвідомило український народ, вказало на його заслужене місце і мету. Воно стало на сторожі прав поневоленого українського народу, стало найгострішою зброєю у боротьбі українського народу за свободу і державну самостійність.

Могутня сила його рідного слова доходила до сердець українського народу так, що ,,серце б'ється, ожива, як їх почує'', вона кристалізувала раніше і тепер національну свідомість серед українського народу. Полум'яне слово Шевченка ставало володарем українських душ, воно надихало їх безмежною любов'ю і почуттям обов'язку до України: ,,Свою Україну любіть, // Любіть її во время люте, // В останню скорбную хвилину// За неї душу положіть''.

Ця роля вогненного слова Шевченка в обороні знелоленого українського народу, в обороні його людських і національних прав у теперішні часи геноцидного наступу російсько-комуністичного великодержавницького шовінізму на українську мову і культуру, виконує величезну місію, більшу як понад сто років тому.

Шевченковим шляхом тепер ідуть кращі сини української нації, виховані на геніяльних його творах та пройняті Шевченківським обов'язком і любов'ю до України: ,,Я так її, я так люблю// Мою Україну небогу —// За неї душу погублю.''.

Полум'яне слово Шевченка кличе їх до оборони людських і національних прав українського народу ,,в своїй хаті'' проти московсько-комуністичних поневолювачів, які намагаються знищити український народ.

Їхній голос рішучого протесту проти нищення, переслідування і репресій сьогоднішніх поневолювачів лунає по всьому світі. Їхня стійкість і нескореність вигартувана і словом і прикладом великого Шевченка.

Шевченко — це національний прапор, на якому твердо й ясно викарбований заповіт ,,живим і мертвим і ненародженим землякам''.

Шевченко — це запорука того, що не зважаючи на всі нищення і насильства в Україні

правда оживе.
Натхне, накличе, нажене
Не ветхеє, не древле слово
Розтліннеє, а слово нове
Між людьми криком понесе
І люд окрадений спасе.

Ярослав Курдидик

КИТАЙ — НАДПОТУГА, ЧИ СЛАБОСИЛИЙ ВЕЛЕТЕНЬ?

Західні політичні аналітики стверджують, що після встановлення дипломатичних спілкувань між Вашінгтоном і Пекіном, а водночас намагання вдержувати з Москвою ,,повноцілого детанту", це не абияке складне завдання для теперішнього уряду ЗСА. Ніхто із політичних речників не сумнівається в тому, що московська стратегічна політика ,,обмуровуванням" Заходу в різних обширах нашого глобуса, починаючи від Европи почерез Азію, Африку, а кінчаючи на Близькому Сході, може для неї закінчитися, непередбачуваним досі для неї, провалом.

Дехто із коментаторів підкреслює, що т.зв. ,,Далекосхідний тріюмвірат — ЗСА, Китай і Японія" може ще ніколи, як це було досі, наводять на Москву не тільки політичне спантеличення, але і стратегічну паніку. Очевидно, що на це складається у першу чергу ,,китайське людське море", яке Захід розпічне незабаром засобляти технологією і зброєю.

Щоправда президент Картер, в окремому листі до Брежнєва, запевнював цього комуністичного ватажка, що навіть нав'язання дипломатичних спілкувань з Пекіном не звернене в будь-якому виді проти Москви, бо ЗСА не будуть продавати Пекінові ніякої зброї, ані теж не збираються давати китайському урядові ніяких окремих концесій, або привілеїв. Але водночас американський уряд обороняє право своїх союзників з НАТО поступати у відношенні до Китайської Народної Республіки щодо евентуальної продажі зброї — ,,поступати по своїй політичній волі і вподобанні".

Чимало воєнно-політичних фахівців намагаються ,,повного опреділення", як слід під сучасну пору розцінювати вагомість Китаю, чи, як надпотугу, чи просто, за ,,слабосилого велетня", що змагається за своє, повністю обосноване, право бути між Великими Силами? Мабуть всі будуть однозгідні в тому, що Пекін відокремився від Москви і тепер одверто змагається зі Совєтським Союзом за провід у комуністичному світі, як теж і за підтримування революційних справ у країнах ,,Третього Світу", зокрема в країнах Азії і Африки.

На підтвердження такої цілі, заступник прем'єр-міністра Денґ Шіаопінґ намагається пов'язати свою країну зі ЗСА, Західньою Европою та Японією, щоби вони допомогли чим скоріш змодернізувати китайську індустрію, технологію і мілітарну силу.

Із мілітарної точки зору, Китай являється другорядною силою в порівнянні до ЗСА, які мають 2,1 мільйона війська та 875.000 резерви, та СССР, що має 4,3 мільйона війська й 6.800.000 резервістів і 450.000 парамілітарних з'єднань. Китай має 4,4 і 7,3 мільйона озброєної міліції, але зате його резерви т.зв. ,,першого призову", тобто у віці між 20-30 роком життя, нараховують між 12-15 мільйонів.

Поруч середньо і далекосяжного атомового арсеналу 500-600 стратегічних ракет (ЗСА мають 1.700, а СССР 2.450), вся китайська армія вивінувана здебільшого ,,перестарілою зброєю". Деякі військові фахівці підкреслюють, що слабість Китаю виявилася в тому, що він не спромігся відразу дати повну підтримку своєму союзникові — Камбоджі, а дальше, що і теперішня війна у В'єтнамі не має ніяких виявів ,,блискавичної війни", бо китайські провідники бачать і слідкують із острахом, що їм не так то легко вдасться добитися і стратегічних і престежевих здобутків, як це вдалося московському ханатові в Етіопії, Афганістані, Арабському Півострові, В'єтнамі, чи Ірані...

Останній напад Китаю на В'єтнам показує наглядно, якою крихкою структурою виявляється вдержування миру в теперішній політичній дійсності. Виглядає, що вся ця операція не розв'яже нічого особливого, але може своєю помилковістю спричинити жахливі комплікації і не передбачені своєю вагомістю наслідки.

Напад цей стався якраз у такому часі, коли для Совєтського Союзу створюється рідкісна спокуса використати повне послаблення тиску на совєтсько-китайському кордоні. А для ЗСА, напад заіснував у найменьш сприятливому для них часі. Він постав у тому моменті, коли американський нарід ще не встиг отрястися від ,,престижевого шоку", що його зазнала американська мілітарна надпотужність. А серед американського громадянства ще й досі не перестає діяти упередження, що будь-яка допомога комусь, або безпосередня інтервенція ніколи не повториться ще раз у місці, що має назву — ,,кривавий В'єтнам".

Справу Китаю та його ролі тепер і на майбутнє обговорюють чільні знавці Далекого Сходу на ,,всі преможливі лади і підходи". Чимало поміж ними є таких, а що, мовляв, буде, якщо ці два комуністичні велитні, СССР і Китай, виростуть у ще більшу силу, як досі і погодяться для того, щоби згодом повернутися проти Заходу та поневолити й знищити вільний світ, а впершу чергу його головне забороло — ЗСА?

Тим часом, щоправда, на таку злагоду між цими ,,смертельними ворогами" не заноситься, а за об'яв цього хай послужить факт, що Совєтський Союз добавив в останніх двох роках на китайсько-совєтський кордон 12 нових дивізій та 6 мобільних бригад, швидко пересувних, атомових ракет.

Військові знавці твердять, що коли б навіть і прийшло до евентуальної ,,превентивної" війни Москви проти Пекіну, то СССР обмежиться тільки до знищення північно-східньої частини Китаю, щоби таким робом знищити будь-яку надію Пекіну на модернізацію, а тим то виелемінувати на майбутнє мілітарну загрозу на далекосхідньому обширі. Ці самі знавці заявляють, що окупація Китаю Совєтським Союзом — просто немислима. Це коштувало б Москві стільки втрат і крови, що їй простилилася б така сама подібна доля, яка зустрінула Наполеонівську Францію, або Гітлерівську Німеччину.

І на закінчення варто буде зацитувати думку Дж. Р. Коплей із ,,Діфенс енд Форейн Аффейрс Дайджест", яку він відводить Китаєві:

— ,,Китай виходить, після довгої і глибокої застанови та основних політичних розвідувань, дійшов до заключення, що Захід являється для нього таки найкращою запорукою під кожним оглядом, бо перше — Захід не загрожує йому у ніякій мірі територіяльно так, як це від довшого часу загрожує йому Москва. Друге, що тільки одинокий Захід може допомогти йому своєю технологією позбутися нарешті такої загрози. І третє та найважливіше, що самовистачальність сили кожної надпотуги являється найкращою ґарантією миру у світі."

К. Крупський

ЧИ СПРАВДІ КРИЗА?

[1]

У каталогах одної книгарні в Ню Йорку, в останніх кількох роках впроваджено окремий кутик п.з. ,,Юдаїка". В цьому кутику часто можна побачити цікаві назви книжок. В останньому часі мою увагу привернула книжка п.з. ,,Американські жиди — спільнота в кризі". Дуже хотілось мені дізнатися про те, в чому саме полягає така криза в спільноті, яку автор цих рядків уважає за взірець гідний наслідування для емігрантів, які так, як примір українська еміграція, в імені високо гуманної цілі, намагаються зберегти свою національну ідентичність і духову культуру свого народу.

Як знаємо, на сторінках української еміграційної преси часто обговорюється проблему збереження української національної ідентичности, бо до цього заставляє українську еміграцію найбільша загроза, перед якою тепер опинився український нарід на його власній землі. З голосів висловлених на сторінках нашої преси випливає, що розв'язка цього питання стала проблемою ч. 1 української еміграція. Це і дає відповідь на питання, чому і мене цікавлять такі публікації, як названа повижче книжка.

Правдою є те, що не раз ми покликаємося на жидів розсіяних по світі, як на взірець, і навіть постановляємо собі так як вони протиставитися асиміляції, на яку виставлена кожна еміграція, але коли постараємося реально застановитися над порівнянням жидівської еміграції не тільки з українською, але з якоюнебудь іншою еміграцією, то прийдемо до переконання, що наше порівнювання не є відповідним, хоч би тому, що величина чи характерні властивості порівнюваних речей не мають належної пропорції. Правда, в одному аспекті ми сміло можемо порівнювати себе з жидами, а саме, що нас так само як і їх розсіяла по світі недоля народу. Порівнювання інших аспектів вже може бути умовним, а то й неможливим. Наприклад, перше розсіяння жидів відбулося в наслідок асирійського і вавилонського завоювань в роках 722-586, до нашої ери. Отже, це відбулося понад дві і пів тисячі років тому.

По нашій мазепинській еміграції з початку 18-го століття, тобто понад 250 років тому, вже давно і сліду не стало, і тому, в цьому випадку, порівнювати щось з нічим таки не можна. Хтось може сказати мені, що характер мазеписько-орликівської еміграції був зовсім відмінний від характеру нашої останньої масової еміграції, а головно після Другої світової війни. Цим разом українська еміграція була найчисельніша в історії усіх лихоліть українського народу, а серед неї є великий відсоток світської інтелігенції та духовенства. Це правда, але правдою і то гіркою є те, що на наших очах страшенно скорчилося число переємників і носіїв ідей в імені яких та еміграція покинула рідний Край і так постановляла собі плекати і передавати своїм потомкам те, що окупант так безжалісно нищить в Україні. А фактом є, що той окупант є найбільш жорстоким з-поміж усіх окупантів України на протязі цілої історії нашого народу. Як знаємо, тепер той окупант безцеремонно забирається до самої субстанції українського народу, а головно, творенням в Україні ,,совєтського народу" що потягає за собою нищення української мови та історичної пам'яті народу і плянове вимішування біологічної субстанції українського народу з чужим і ворожим елементом.

З другої сторони, серед нашої еміграції, на наших очах зникають переємники великих ідей, які ми ставили перед собою в початкових роках еміграції. Хоч правда, наша еміграція створила і ще творить багато в ділянках духової культури рідного народу, але, на жаль, неспівмірно до створеного були і є малими наші намагання задержати при собі більше число тих, що стали б надійними переємниками надбаного. Цей сумний факт розпачливо наказує нам належно перевірити нашу дотеперішню дію в цьому напрямку і знайти те, що ми робимо щось дуже не так, як повинні були робити.

Думаю, що дуже допоміжним в такій провірці і самокритиці через спробу аналізи було б більше заінтересування такими публікаціями як та, яку я згадав на вступі, і яку я щиро поручив би всім нашим суспільно-громадським діячам, котрі в якийнебудь спосіб беруть участь у формуванні погляду громадянства, а головно, у формуванні погляду на своє походження нашого молодого покоління.

Щиро кажу, що коли я брав до рук названу книжку, то я зовсім не надіявся на те, що вона розкриє передо мною якусь кризу серед жидів. Я брав її до рук сподіваючись, що це тільки дзвін на тривогу проти проявів, які евентуально колись могли б довести до якоїсь кризи, якщо б ті прояви не зустрілись з відповідними протизаходами. І я не помилився, а тільки ще раз переконався в тому, як запопадливо жиди дбають про своїх переємників жидівства. Не диво, що їм ніколи не бракує переємників чи носіїв того, що усі їхні попередні покоління придбали.

У вихованні жидівської молоді, окрім батьків, головну ролю відограє жидівське духовенство. Деякі рабіни хотіли б охопити наукою про жидівський нарід і його культуру — дітей вже від третього року життя. Не менш важливим є те, що вони не розривають духового контакту навіть тоді, коли ті діти повиростають і стануть студентами вищих шкіл. Наприклад, при багатьох американських університетах є створені станиці, з яких рабіни чи інші особи діють як дорадники для жидівської студентської молоді. Вони пильно стежать за проявами всяких небажаних і шкідливих течій серед університетської молоді та є готові протидіяти небажаним проявам. Вони запопадливо діють проти мішаних подруж, уважаючи, що мішані подружжя є найбільшою загрозою для збереження жидівської ідентичности.

[Продовження буде]

З НАШИХ БУДНІВ

Його слово

У збірнику ,,Слово'' ч. 7 надрукована цікава довідка Юрія Герича, присвячена культові Тараса Шевченка серед галицької гімназійної молоді в 60-их роках минулого сторіччя. Автор твердить, що ,,громкий'' (як казав Корнило Устиянович) голос Шевченка мав більший вплив на національне відродження Галичини, ніж так звана ,,Весна Народів'' з 1848 року. Михайло Драгоманів писав, що пам'ять Шевченка сталась в Галичині неначе релігійним культом''. ,,Кобзар'' зробив на тодішню молодь потрясаюче враження і створив цілковитий переворот в її думках і поглядах. Сучасник і свідок цього відродження, О. Барвінський, дивується йому словами самого Шевченка:

,,І, о, диво, трупи
встали,
І очі розкрили...''

Були однак великі труднощі в поширюванні цього ,,нового благовістування'', як називає твори Шевченка Олександр Барвінський. Перше видання львівського ,,Кобзаря'' появилося щойно в 1867 році, а до того часу важко було роздобути хоча б кілька примірників цієї книжки. Тоді то львівський богослов Танячкевич впав на думку — переписувати ,,Кобзаря'' і в цій формі поширювати його між народом. Так попав Батько-Тарас у ,,самвидав,'' яких 100 років перед самвидавною акцією сучасних наших дисидентів... Танячкевич просто заставляв своїх товаришів-богословів, щоб переписували ,,Кобзаря'', або хоча деякі поеми з нього, та розсилали переписані матеріяли в першу чергу по гімназійних гуртках в краю.

О. Терлецький описує в своїх споминах, як у 1862 році до Станиславівської гімназії попав один такий ,,самвидавний'' примірник поеми ,,Гайдамаки''. За кілька днів з цього примірника малощо залишилося, майже на шматки його рознесли... За власником книжечки тягнувся завжди по школі цілий хвіст хлопців, яким він на голос мусів читати цілу поему, і так читав, аж охрип... Інші виривали йому книжечку з рук і де-небудь, на коридорі і в гімназії, чи просто на вулиці зачитувались без кінця...

Прийшло мені на думку, що добре було б, якби статтею Юрія Герича в 7-му збірнику ,,Слова'' поцікавилися учителі шкіл українознавства і донесли до відома сучасної української молоді на еміграції чим був Тарас Шевченко для молодих українців та українок у той час, коли народ наш ,,будивсь зі сну''.

Ікер

Лука Луців

ВОНИ БОЯТЬСЯ ШЕВЧЕНКОВИХ ТВОРІВ

[2]

Ми звертали увагу тільки на деякі неправди в цій книзі, бо точна її оцінка вимагала б цілої книги. Тут згадаємо, що оцей Шевченківський словник має і деяку вартість, головно там, де він не мусить обороняти теперішньої окупації України Москвою. Варто б видати окрему книжку, в якій спростовувано б всі ті неправди, що їх надрукували українські москвофіли в цьому творі, щоб українські читачі пізнали, який в дійсності був Тарас Шевченко, колись царський в'язень, а тепер оббріханий і сфальшований московськими підлизнями, яким важко повірити, прочитавши раніше Шевченка.

Ми вже згадували Шевченкову ,,Катерину'', про яку пишуть автори словника, що там слово ,,москаль'' означає ,,солдата'', а не ,,росіянина'', і ми вже бачили, що ,,москаль'' в цій поемі таки ,,росіянин''. Та ще сильніше потвердить це шеф російських жандармів за Миколи І, генерал-ляйтенант Дубельт, який твердив, що Шевченкова ,,Катерина'' — ,,будить ненависть до російського народу''. (Більше про це в моїй розвідці ,,Бо москалі чужі люди'' в ,,Збірнику-Альманаху УНСоюзу на 1961 рік''). Навіть М. Драгоманов, якого годі назвати ,,буржуазним націоналістом'', твердив, що ,,Катерина — це драма українського народу не лише морально-психічна'', але й суто політична''. Поліційні урядовці на основі відібраних у Шевченка творів ствердили таке:

,,Автор постійно притримується засвоєного напрямку: він все скаржиться на страдання України в теперішнім її становищ; намагається викликати ненависть до панування москалів (русских), згадуючи минулу свободу, подвиги і славу козаків, докоряє теперішнє покоління в байдужості до своєї батьківщини....''Поліцисти вірно оцінили поезії Шевченка, а професори й академіки-українці не можуть сказати правди...

Це була перша проблема, як ставився Тарас до Московщини у своїх творах.

А тепер друга проблема: чи Шевченко був двомовним, чи йому були дві мови рідні, як твердить оцей ,,Словник''. Чи він ,,хитався між двома стихіями?''

На це питання відповів Тарас дуже ясно, і ми йому віримо, а не Білодідові. Московські критики закликали Шевченка писати по-російському. І він їм відповів:

Спасибі за раду!
Теплий кожух, тільки шкода,
Не на мене шитий,
А розумне ваше слово
Брехнею підбите.
Вибачайте! Кричіть собі, —
Я слухать не буду!

Та в 1842 році Шевченко, як пише Павло Зайцев, ,,пішов за голосом амбіції, щоб москалі не казали, що він не знає їхнього язика'', і написав дві поеми російською мовою. Про це він сам писав своєму приятелеві Якову Кухаренкові (наказний отаман Чорноморського Козацького війська) так:

,,Переписав оце свою ,,Слєпую'' (назва поеми), тай плачу над нею:який мене чорт спіткав,що я оце сповідаюся кацапам черствим кацапським словом.Лихо, брате отамане, єй Богу, лихо!.. Хіба я винен, що я уродився не кацапом, або ж французом? Не хочеться, дуже не хочеться мені друкувать ,,Слєпую'', але вже не маю над нею волі. Та цур їй. А обридла вже вона мені!''

Шевченко ясно розділював дві літератури: російську й українську, закликаючи українських письменників, щоб ,,на москалів не вважали'', мовляв, ,,нехай вони собі пишуть по-своєму, а ми по-своєму: у їх народ і слово, і в нас народ і слово, а чиє краще — нехай скажуть люди''.

У ,,Словнику'' постійно підкреслюється, що Шевченко не був ворогом російського народу, і це правда, яку підкреслює і оплюгавлений академік Степан Смаль-Стоцький, але Шевченко був проти того, щоб московський народ не поневолював українського народу, як це було за царату... і як це є тепер за шовіністичного комунізму. Це ясно видко в творах Шевченка, і ні при чому тут українські буржуазні націоналісти, починаючи від Панька Куліша (1819-1897), а кінчаючи на тих українських студентах, які в Києві під владою Брежнєва хочуть відзначувати той день, коли тлінні останки поета в дорозі до Канева були затрималися в Києві в 1861 року. І чомусь диктатура Брежнєва їх за це арештовує...

Третя проблема. Ми чули також, що ,,Словник'' твердить, що Шевченко з любов'ю дивився на Переяславський договір із 1654 року, це значить на об'єднання Московщини й України. В дійсності Шевченко проклинав Богдана Хмельницького за цей договір, про що знає кожна українська дитина, яка читає або деклямує Шевченкову ,,Розриту могилу''.

Ой, Богдане!

Нерозумний сину!
Подивись тепер на матір,
На свою Вкраїну,
Що, колишучи, співала
Про свою недолю,
Що, співаючи, ридала,
Виглядала волю.
Ой Богдане, Богданочку!
Якби була знала, —
У колисці б задушила,
Під серцем приспала.

В поемі ,,Стоїть в селі Суботові'' дорікає поет Хмельницькому такими словами:

Отак-то, Богдане!
Занепастив єси вбогу
Сироту Украйну.

І в поемі ,,Сліпий'' (Невольник) батько і Степан ,,співали у двох собі про... Богдана Недомудра, ледачого сина''.

В поемі ,,Чигрине, Чигрине'' Шевченко ставить москалів поруч інших ворогів України, і не вважає їх за приятелів. Поет бачить неволю України і питається:

За що ж боролись ми з ляхами?
За що ж ми різались з ордами?
За що окородили списами
Московські ребра?

В поемі ,,Осії''. Глава ХУІ'' поет не забуває Богдана і ставить його поруч Петра І:

Мій любий краю неповинний!
За що тебе Господь кара,
Карає тяжко? За Богдана
Га за скаженого Петра.

Дуже гостро осудив поет Б. Хмельницького в містерії ,,Великий льох''. Там виступають три душі, яких Бог наказав не пускати до неба, бо вони тяжко согрішили. Перша согрішила тим, що ,,вповні шлях перейшла'' Хмельницькому, коли він їхав до Переяслава ,,Москві присягати''. Друга душа согрішила тим, що напоїла коня московському цареві, як він їхав у Москву, знищивши гетьманську столицю Батурин. Третя душа дуже прогрішилася тим, що ще як немовля усміхнулася була до золотої галери, якою їхала цариця Катерина II.

Чи я знала, ще сповита,
Що тая цариця —
Лютий ворог України,
Голодна вовчиця!

Тут можна ще б згадати, як в Україні пояснюють символи цих душ. І. Айзеншток і М. Плевако надрукували в ,,Кобзарі'' 1927 р., що ,,душі — це люди, що через свою несвідомість чинили Україні в її минулому великі політичні кривди''. Хто може повірити в таке пояснення, прочитавши Шевченків твір?

[Продовження буде]

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

ЗСА готові вислати літаки до Савдійської Арабії

Вашінгтон. — Уряд ЗСА виявив готовість вислати до Савдійської Арабії ескадру в числі 18 джетових літаків типу Ф-15 для охорони тієї країни у випадку, якщо б савдійці були змушені вжити свої власні літаки для оборони Ємену.

Речники Білого Дому заявили, що це своєрідне „випозичення" літаків Савдійській Арабії є черговим віддзеркаленням затурбовання уряду ЗСА спробами Совєтського Союзу захитати стабільність на Арабському півострові, зокрема в Ємені й Савдійській Арабії. Раніше уряд ЗСА вислав фльотилію з чотирьох кораблів, які є в дорозі до Арабського моря. Хоча ЗСА не мають наміру вживати свої власні війська у будь-якому конфлікті в цій частині світу, уряд президента Джіммі Картера є готовий піддержати колективні заходи Савдійської Арабії та інших прозахідніх країн для підсилення оборонної потужности Ємену, заявили речники Білого Дому.

У міжчасі, бої на пограниччі Ємену і Південного Ємену продовжуються, не зважаючи на заклик Арабської Ліґи до негайного перемир'я. Прокомуністичний уряд Південного Ємену твердить, що боротьбу на території Ємену ведуть повстанці, а не війська Південного Ємену.

З уваги на присутність совєтських, кубинських і східньонімецьких дорадників у Південному Ємені та постійне зброєння Москвою його військ, уряд ЗСА рішив приспішити доставу зброї Єменові, включно з можливістю висилки літаків типу Ф-5. Про продаж цього типу літаків Єменові Білий Дім повідомив ще минулого місяця, а з уваги на загрозливу ситуацію ЗСА пляяують приспішити їх доставу.

Крім цього Білий Дім дав дозвіл Йорданові вислати до Ємену американцями вишколених військових інструкторів, які мали б навчати єменських вояків у вживанні нової американської зброї.

Українська дитина — скарб народу!

Український Рік Дитини — 1979

Український Конгресовий Комітет Америки — Відділ у Філядельфії, Па.

влаштовує

СВЯТО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

11-го березня 1979 р., о год. 4-ій по пол. в залі Кук Гайскул у Філядельфії, Па.
(13-та і Лавден вул.)

В ПРОГРАМІ ПРИЙМАЮТЬ УЧАСТЬ:

о. РОМАН МІРЧУК .... Святочне слово
ІРЕНА ПЕЛЕХ .... Піяністка
МАРКО БАНДЕРА .... Бандурист
РЕНАТА ЧАПЛИНСЬКА .... Танок
МИХАЙЛО КОСТРИЦЬКИЙ .... Рецитація
ДРАМАТИЧНИЙ ГУРТОК при церкві Христа-Царя
ВОКАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ при Академії св. Василія Великого
ХОР ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ

Диригент хору — РОКСОЛЯНА ОҐРОДНІК-ГАРАСИМОВИЧ, акомпаніямент — ГАЛЯ ПОРИТКО

Програму відкриє голова місцевого Відділу УККА проф. д-р ПЕТРО СТЕРЧО

Січневі роковини в Озон Парку

Заходом Відділу УККА Центрального Квінсу в Озон Парку відзначено 61-річчя Самостійности України. 21-го січня ц. р. в усіх церквах Квінсу відправлено Служби Божі в намірені Українського Народу та панахиди за усіх тих, що віддали своє життя за Самостійну Українську Державу. В дні 22-го січня президент дільниці Квінсу Доналд Манес в присутності представників Організацій Квінсу підписав Проклямацію „Українського Дня".

Ці роковини відзначено 28-го січня святочною Академією. Голова Відділу УККА В. Босак відкрив програму Академії та привітавши о. крилошанина Л. Мудрого та присутніх, з'ясував певні історичні моменти Визвольних Змагань, та їхній вплив на молодь, що виховувалась на принципі ідей проголошених Четвертим Універсалом. О. Бабський англійською мовою відчитав проклямації губернатора стейту Гю Кері, посадника Ню Йорку Е. Кача і президента дільниці Квінсу Доналда Манеса. Хор при церкві Св. Духа в Брукліні під кермою маестра Л. Рейнoровича, відспівав чотири пісні. Хор невеликий, але добре зіспіваний, зарепрезентувався добре.

Святочну промову виголосив голова місцевого Відділу за Патріярхальний Устрій УКЦеркви директор Роман Крупка, спираючись на історичних фактах з історії України від прийняття християнства аж до сучасних борців за незалежність і свободу, від Крут до підпілля Другої світової війни, від повстанчих дій розстріляного відродження, до сучасних борців за Свободу і Незалежність. Присутні прийняли її довгими оплесками.

Опісля деклямації — „Крутянська Ніч" і „Дзвони в Україні", виконали І. Кваснiй і Л. Скомська, обидві дружинниці СУМА. Закінчив першу частину програми відомий бандурист Р. Левицький; при акомпаньяменті бандури, відспівав три пісні: „Пісня Недобитого" з драми „Невольник", музика М. Кропивницького. „Мавка" музика О. Білаша та „Не шкодую за літами" слова О. Посуха, музика Г. Китастого.

Другу частину програми розпочато деклямацією „Крути" до слів Боєслава, що її виконала — Кваснiй, знана на терені Озон Парку здібна декляматорка, дружинниця СУМА. З черги слідував дует Т. Шайди і Л. Рейнаровича, які виконали „Пісня Героям" — музика Г. Китастого та „Вставай Україно" — Садовський-Гнатишин. Збірну деклямацію, „Бій під Крутами" — В. Янева, виконали: Т. Коваль, Н. Коваль та І. Івасишин, учениці місцевої Школи Українознавства. Баритонове сольо: „Воскресла" — музика Гнатишина; „Був у мене свій Рідний Край" — музика М. Антоновича, виконав баритон Л. Рейнарович. Співака і всіх виконавців нагороджувано довгими оплесками.

На закінчення виступив вищезгаданий хор, відспівавши „Не плач Рахиле" Купчинського зі сольо Л. Рейнаровича та „На славу" — музика Я. Барнича, фінал з опери „Шаріка". Підготовою Академії займалися голова Відділу УККА В. Босак і імпрезовий референт М. Білейчук.

Цю вдалу Академію закінчено відспіванням національного гимну „Ще не вмерла Україна", який заінотував Л. Рейнарович та підхопила ціла заля.

В. З.

ВШАНУВАЛИ „БОРЦЯ" ПРОТИ... УКРАЇНСЬКИХ БУРЖУАЗНИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Київ. — Київська „Радянська Україна" інформує, що в місті Товмачі (газета подає польську назву „Тлумач"!) Івано-Франківського району, одну з вулиць цього міста названо іменем Марії Закович, встановивши там її погруддя і пропам'ятну дошку. Комсомолка Марія Закович в „буремні роки", — пише газета, — в селі Білогірки, Товмацького району, створила комсомольську організацію, яка провадила боротьбу проти фашистських та українських буржуазних націоналістів, — пише Радянська Україна".

„Над берегами Стрипи" — книга про Зборівщину

Сорок років тому, 12 червня 1938 року відбулися в Торонті, Канада, збори громадян Зборівщини — еміґрантів у Канаді з метою заснувати Зборівський Допомоговий Комітет для допомоги рідному краєві, передусім „Рідній Школі" у Зборові. Після нарад і дискусії обрано Управу Допомогового Комітету в такому складі: В. Дудар — голова, Й. А. Конрад — заст. голови, Н Проців — рек. секретар, Д. Познахівський — скарбник, І. Бартош — фін. секретар. До Контрольної комісії ввійшли Г. Андрушків, П. Стецюк і Г. Пакуш. До нині в живих залишилися: П. Стецюк, Г. Пакуш і Н. Процик.

Створений Комітет розгорнув працю — до вибуху Другої світової війни вислано „Рідній Школі" в Зборові поважну на той час суму 850 дол. Після війни Комітет вів акцію допомоги хворим землякам — залишенцям в Европі, дивізійникам у таборі полонених у Риміні та дітям „Рідної Школи" в таборі ДП в Фалькенберґу коло Гамбурґа в Німеччині. Згодом за ініціятивою кол. члена Дирекції Українбанку в Зборові і члена Зборівського Комітету в Ню Йорку, бл. п. О. Маланчука, рішено приступити до видання книги про Зборівщину, щб так зберегти друком історію цієї частини Галицької Землі.

Для відзначення 40-річчя існування Комітету, 20-го січня ц р. в Торонто, відбулася чергова зустріч місцевих Зборівчан, получена з бенкетом і земляцькою забавою. Імпрезою провадив голова Софрон Безубко, молитву провів о. Вол. Шараневич, про справу видання збірника говорив ред. Богдан Гошовський. Під час бенкету виступала молода бандуристка і співачка Люба Бура і деклияматорка Рената Хабурська, Опісля відбулася виграша — мистецькі платівки — дарунок книгарні „Арка" мгра В. Кліша і дир. С. Рошка, картини п-і Е. Боднар і домашнє приладдя фірми „Роман'с Пламбінг" п. Конарського.

Дохід з виграші призначено на видавничий фонд книги про Зборівщину, яка настільки вже приготована, що в цьому році зможе піти до друку, все ж бракує ще описів частини сіл, дуже побажані ще спомини, бракує повного обліку зборівської еміграції у вільному світі та обліку зборівчан і їхніх дітей, які здобули чи ще в Европі чи нових країнах поселення вищу освіту і всякі професії та є активними в українському житті — потрібні їхні життєписи і фотопортрети. Одначе, ще є час до 31-го травня 1979 року надсилати матеріяли, замовлення і пожертви (потрібна ще сума 15 тисяч долярів). Усі пожертви будуть подані в книзі з подякою.

Отак численна Зборівська громада в Торонто зустрічається щороку в різдвяному часі і тепер вона посилює свої заходи і жертвенність для видання збірника, в чому допомагають теж окремі активні Зборівчани в інших місцевостях Канади, ЗСА і Англії, щб спільно довершити цінне діло видння книги про рідну Зборівщину — „Над берегами Стрипи".

Матеріяли, замовлення, і пожертви просимо слати на адресу: Zborivsky Komitet, c/o W. Lokot, 21 Kylemore Cr., Weston, Ont. Canada M9P 1C8.

Б. Г.

Загальні збори 71-го Відділу СУА в Джерзі Сиеті

Дня 14-го січня ц. р. у залі Народного Дому в Джерзі Сиеті, Н. Дж., відбулися Загальні Збори 71-го Відділу СУА.

Делеґаткою від Окружної Управи на ці Збори була Оксана Щурова. Загальні Збори вибрали й просили Оксану Щурову проводити Зборами. Секретарем Загальних Зборів обрано Галину Гаврилюк. Після заслухання всіх звітів уступаючої Управи й дискусіями над ними. Загальні Збори з признанням за проведення великої й жертвенної праці в минулому році, ухвалили вотум довір'я-абсолюторію уступаючій Управі.

До нової Управи 71-го Відділу ввійшли такі особи: Євгенія Рубчак — голова, Катерина Коць — заступниця голови, Стефанія Мацяк — касир, Стефанія Штомпіль — секретарка, Галина Білик — культурно-освітня та імпрезова референтка, Ніна Ковбаснюк — організаційна референтка, Анна Олійник — пресова референтка, Христина Кахнич — господарча референтка, Анна Вішка й Параскевія Шеремета — суспільна опіка; Котрольна комісія: Галина Гаврилюк — голова та Дарія Кравчинюк, Юлія Іваник — члени; Стефанія Левко, Катерина Вірт, Стефанія Білоус і Юлія Іваник — вільні члени.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Філядельфія відзначила...

(Закінчення зі стор. 1)

громада розуміє і цінить героїчні змагання таких одиниць, як Микола Руденко, Валентин Мороз та інші.

Було б однак корисно, щоби наша молодь, якої на залі було мало, почула була знамениту доповідь про Руденка, щоб стрінула малощо старшого від себе українського дисидента?

При цій нагоді варто згадати, що найбільший філядельфійський щоденник „Бюлетень" помістив 28-го лютого ц. р. велику статтю про українських дисидентів, про ФКОМ та його голову п-ні Уляну Мазуркевич та про переслідування в Україні. Ця велика стаття пера Филипа Ленца та велика знімка зайняли майже цілу сторінку часопису. Якщо взяти до уваги, що „Бюлетень" виходить накладом понад 600,000 чисел то ця стаття була ще одним поважним успіхом ФКОМ-у. Цей сам часопис погодився теж перевести 6-го березня інтерв'ю з Віктором Боровським.

Союз Українських Купців і Підприємців у Філядельфії, Па.

ділиться сумною вісткою із своїм Членством і Українською Спільнотою, що дня 27-го лютого 1979 року, передчасно, відійшов у Вічність на 48-му році життя

бл. п.

ВАСИЛЬ МАНЬКО

активний член СУКІП та довголітній підприємець у Філядельфії, Па.

Покійного похоронено 3-го березня 1979 року на цвинтарі у Факс Чейсі, Па.

Опечаленій Шановній Родині складаємо щиросердечні співчуття.

УПРАВА СУКІП у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

З Волі Всевишнього, відійшов від нас у Вічність, 7-го березня 1979 р., по важкій недузі,

бл. п. СТЕПАН ОКРЕПКИЙ

нар. 16-го січня 1907 р. в Бабинцях, пов. Рогатин, Галичина.

В глибокому смутку:
дружина — ДАРІЯ
дочка — ХРИСТИНА з чоловіком ОЛЕГОМ БОДНАР
мама — РОЗАЛІЯ ДРОНЬ
сестра — ПАВЛИНА в Україні з Родиною

ПОХОРОН в суботу, 10-го березня 1979 р., о год. 8:30 ранку з похоронного заведення Литвин в Нюарку до церкви св. І. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а опісля на цвинтар Голивуд в Юньйон, Н. Дж.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІД СМЕРТИ нашої Найдорожчої МАМИ

сл. п. проф. МЕЛЯНІЇ БАЙЛОВОЇ

будуть відслужені

в середу, дня 14-го березня 1979 року ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ І ПАНАХИДИ

в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й., о год. 8-ій рано;
в церкві св. Михаїла в Мішаваці, Індіяна, о год. 5-ій по пол.

Просимо Рідню, Приятелів і Знайомих прилучитись в цей день до молитов за спокій її душі.

АДА І ЗЕНОН ОСІНЧУКИ — дочка і зять

Українське Академічне Товариство „Зарево"

і

Комітет Оборони і Допомоги Українським Політичним В'язням — Українського Золотого Хреста

влаштовують

ОДНОДЕННУ ВИСТАВКУ КАРТИН СУЧАСНИХ МИСТЦІВ УКРАЇНИ

Виставку відкриє ПРОФ. ПЕТРО МЕГИК

в суботу, 17-го березня 1979 року, о годині 6-ій веч.

Campion Student Center — St. Joseph's University
54th Street & City Line Avenue, Philadelphia, Pa.

Виставка буде відкрита в суботу від 2-8 год. веч.

ЦЬОГО ТИЖНЯ НЕ ХОДІТЬ В ЦЕРКВУ!

Зостав дар твій перед жертівником, і піди геть та перше примирись із братом твоїм, а тоді повернувшись, подай дар твій. *Мат. 5:24.*

Цього тижня в церкву не заходьте! Чи можна кому це заборонити? У вище цитованому тексті Ісус Христос не радить деяким люлям іти до церкви. Хоч сьогодні чимале число людей взагалі оминає церкву, але між тими, які ще заходять, є багато, яким є легше зайти в церкву, відстояти Богослужбу, поспівати, навіть покласти на тарілку гріш, ніж стрінутися віч-на-віч зі своїм супостатом.

Христос радить таким людям, щоб вони чим скоріше вийшли з храму, примирилися зі своїм ближнім, а тоді, повернувшися, докінчили свій богослужебний акт. Без виповнення тої умовини, чоловік входить до храму, як перший, ліпший турист. „Навіщо мені безліч ваших жертв? Хто від вас вимагає, щоб ви топтали мої двори?" — питає Господь через пророка Ісаю. Там же само читаємо, що навіть молитва такого богомольця не підноситься вище церковної стелі: „Коли ви простягаєте ваші руки, Я відвертаю від вас мої очі. Навіть, коли помножуєте молитви ваші, я їх не чую". *Ісая 1:11. 12. 15.*

Чому Бог вимагає такої дисципліни?

Коли хтось, хто ісповідує свою приналежність до Бога, ранить свого ближнього, такий представляє в фалшивому світлі Божий характер: мовляв, Бог потурає такому поступованню, бо в деяких ситуаціях інакше поступити не можна. Ні, коли такий чоловік хоче жити в гармонії з Богом, він мусить піти до свого ближнього, визнати перед ним свій проступок. Часом той покривджений нами, заподіяв нам ще гірше зло, але це не вменшає нашої відповідальности. Коли ж ми заподіяли також і матеріяльну шкоду, тоді за визнанням мусить слідувати відшкодування.

„Гнівайтеся, — однак не грішіть; нехай сонце не зайде у гніві вашому"! *Еф. 4:26.*

Ми свідомі, що наші думки дуже прості, без високопарних фраз, без заплутаних теорій. Але вони потрапили на сторінки св. Письма і перетривали віки, і той факт повинен дати нам матеріял до застанови в моменті, коли ми входимо до церкви.

„Вважай на свої ноги, як ідеш у дім Божий!" *Прип. 4:17.*

Information Service of Ukrainian Adventists
227 West 46th Street, New York, N.Y. 10036

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
І
КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ міста НЮ ЙОРКУ — ВІДДІЛ УККА

влаштовують

в неділю, 18-го березня 1979 року, о год. 4-ій по пол.

в залі

Washington Irving High School
17th Street and Irving Place, NEW YORK CITY

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

В ПРОГРАМІ:

Відкриття .... д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ
Святочна Промова .... проф. д-р ЄВГЕН ФЕДОРЕНКО
Сольоспів .... ЗІРКА ДЕРЛИЦЯ, сопрано
Акомпаніямент ДЖАН ВЕН БАСКИРК
Рецитація .... ОЛЯ ШКАФАРОВСЬКА-РУДИК
Хор „ДУМКА" .... диригент СЕМЕН КОМІРНИЙ
При фортепіяні ЄВГЕНІЯ ПАЛІЙ
Танцювальний Ансамбль „ВЕРХОВИНЦІ" при Осередку СУМ-А в Ню Йорку — мистецький керівник ОЛЕГ ҐЕНЗА,
сольоспів ОЛЯ ГІРНЯК.

До участи в Концерті запрошуємо всю Українську Громаду Великого Ню Йорку.

Перепродаж квитків вступу: „АРКА", „ЕКО" і при касі.
Вступ для молоді до 15 років — вільний.

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що після довгої недуги відійшла у Вічність, 7-го березня 1979 року, на 84-му році життя, наша Найдорожча МАМА І БАБЦЯ

бл. п.

АГАФІЯ ЗАЙФЕРТ з дому ТЕСЛЮК

довголітня учителька на Лемківщині, нар. в Заліщиках, Україна.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 9-го березня 1979 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми при 7-ій вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН — в суботу, 10-го березня 1979 р., о год. 8:30 ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку, а опісля на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
син — МИРОСЛАВ
донька — СТЕФАНІЯ з мужем МИКОЛОЮ СТЕПАНЮК
донька — ДАРІЯ
внук — ЮРІЙ

МОСКОВСЬКІ...

(Закінчення зі стор. 1)

долею СССР і мали іншу від Політбюра думку. Завданням журналу було також публікувати проблематичні статті, яких в офіційних органах не можна було друкувати.

Раїса Лерт, яка лежить тепер хвора, на запалення легенів, розказала, що 25-го січня ц.р. до її помешкання силою вдерлося 25 аґентів КҐБ, показали право на обшук і перевернувши „догори дном" апартмент та переглянувши всі, навіть приватні листи, наказали пані Лерт встати з ліжка, щоб дати їм можливість подивитися під матерац. Подібні обшуки були переведені в помешканнях шістьох інших редакторів чи співробітників журналу, прізвища яких в інформації закордонних кореспондентів не називається. Досі нікого однак не заарештовано, а паню Лерт, яка є членом Комуністичної партії від 1926 року навіть не позбавлено членства. У 1930-40-их роках Лерт була льояльною до режиму і свого часу редаґувала навіть „Московскую Правду".

Згідно з її твердженням, вона змінила свій погляд після смерти Сталіна і виступу Нікіти Хрущова на XX-му з'їзді КПСС. У пізніших роках вона співпрацювала з відомим істориком Роєм А. Медведєвим, поки не пристала до групи „совєтських еврокомуністів". Поінформовані джерела стверджують, що згадана група мабуть гуртувала біля журналу незадоволених комуністів, яких свого часу з таких чи інших причин позбавили влади в СССР.

ПРЕЗИДЕНТИ...

(Закінчення зі стор. 1)

договорами Каїру з іншими арабськими державами. Ізраїльський уряд вже погодився на американські компромісові пропозиції, але єгипетські власті плянують ввести деякі зміни.

Справу палестинських арабів обидва президенти видвигнули зразу під час привітальних церемоній в четвер, 8-го березня, у палаці Куббег, коли президент Картер, після теплого і бурхливого привітання великими масами єгиптян, заявив, що він, Садат і Беґін прикладуть усіх зусиль, щоб виготовити мировий договір, який задовольнив би вимоги всіх народів цього обширу, включно з палестинцями. Натомість президент Садат підкреслив, що запевнення „національних прав і волі наших палестинських братів" мусить бути підставовою точкою будь-якого мирового договору. Як відомо, Ізраїль обіцяв надати палестинцям „внутрішню автономію", але Садат вимагає точного реченця в тій справі.

У четвер увечері президенти Картер і Садат продовжували переговори в палаці Таґра на передмістю Каїру, а в п'ятницю рано переїхали потягом до Александрії, яка лежить 140 миль на північний захід від столиці Єгипту.

ВІДЗНАЧАТИМУТЬ...

(Закінчення зі стор. 1)

української громади Бостону в залі Українського Наукового Інституту Гарвардського університету, з доповідями: Вадим Павловський (УВАН): „Василь Кричевський і українська традиція графічного мистецтва"; Михайло Бажанський (науковий співробітник УНІГУ): „Поезія Оксани Лятуринської".

Паралельно із діловими нарадами ФКУ відбуватиметься теж перша крайова зустріч і конференція новоствореного товариства „Приятелі Українського Гарварду" (ПУГ).

Виставка в університетській бібліотеці Гутона: „П'ять століть української друкованої книги" — вибір із здобутків пройденого десятиліття раритетів україніки — від 23-го березня до 4-го червня 1979 року.

Вступ на доповіді, виставку, панелі, концерт, наради — вільний; участь у вечері — за запрошеннями. Кошт — 12.50 долярів.

По дальші інформації, як також зголошення до участи просимо спрямовувати на адресу ФКУ в Кембріджі. Чеки (вступ на вечерю) виписувати на: Ukrainian Studies Fund.

Пляни у зв'язку з Роком Української Дитини

Ню Йорк, Н.Й. (О.Ю.). — У середу, 28-го лютого ц.р. у Ню Йорку відбулося чергове засідання Міжкрайового Комітету Року Української Дитини, яким проводила в заступстві неприсутньої голови мгр Ірини Пеленської, організаційна референтка і заступниця голови Христя Навроцька.

Вислухавши звітів окремих діловодів намічено дальші пляни праці, а саме: видати картки і жетону з нагоди Року Української Дитини та подбати, щоби у всіх українських церквах у вільному світі в дні 10-го червня ц.р. були відправлені Служби Божі в пам'ять замучених у 1933-1945 роках українських дітей. В дальшому запляновано заохотити окремі країни для влаштування Дня Дитини, зокрема в місцевостях, де немає молодечих організацій. Основна праця для відзначення цего року — Року Української Дитини, в рамках Міжнародного Року Дитини, проголошеного Об'єднаними Націями, проходить в країнах, де вже діють Крайові Комітети РУД, а саме: в Австралії під проводом Лідії Гаєвської, в Арґентині — Івана Котульського, в Бразилії — Євгенії Боукольської-Мазепи, Венесуелі — Осипи Король, у Франції — Віри Дратвінської, в Англії — Остапюк, в Канаді — Віри Бучинської та в ЗСА — Дори Горбачевської.

Форми відзначування Року Української Дитини різні — відповідно до потреб даної країни і місцевости, але в загальному вони мусять залишити тривкий позитивний знак у вихованні української дітвори на майбутнє.

В СЕНАТІ...

(Закінчення зі стор. 1)

форма відносин з Тайваном поставила б їх у площину „офіційних", що суперечить домовленню з Пекіном.

Наступного дня, голосами 50 до 47, Сенат відкинув пропонований сенатором Чарлсом Персі додаток, який визначував „будь-яку спробу розв'язати питання Тайвану насильним способом" загрозою безпеки ЗСА. Раніше, сенатор Геррі Бирд відтягнув свою поправку, яка вимагала згоди Конґресу ЗСА у випадку скасування оборонного договору з іншою країною.

В обидвох палатах Конґресу дебати продовжуються над іншими зголошеними поправками.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 23-го БЕРЕЗНЯ 1979 р.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва Подільська Січ 8-ий Відд., о год. 8-ій веч. в домі СУМ-А при 301 Палісейд Авеню. На порядку: звіти за минулий рік та вибір Управи на 1979 р. Після зборів — перекуска. Проситься чл. прибути. — М. Шашкевич, пред., Л. Фіґурський, рек. секр., М. Кульчицька, секр.

● РОЗШУКИ ●

ДМИТРО ОЛЕКСІЙ
шукає *ПРИЯТЕЛІВ*
з табору Нова Говерля.
Адреса:
Post Office Box 863
Newark, N.J. 07101